

Årsrapport för Göteborgs Stads råd för funktionsrätt 2023

Överlämnad till kommunstyrelsen

Dnr. 2023–00047

Innehåll

1	Göteborgs Stads råd för funktionsrätt	3
1.1	Syfte	3
1.2	Uppgifter	3
1.3	Sammansättning	4
2	Verksamhetsåret 2023	4
2.1	Sammanträden.....	5
2.2	Beredningsmöten	5
2.3	Representation.....	5
2.4	Remisser.....	5
2.5	Dialoger.....	6
2.6	Utvärdering av rådets arbete	6
2.7	Utvecklingsmedel inom funktionshinderområdet	7
2.8	Bilaga – Reglemente	8

1 Göteborgs Stads råd för funktionsrätt

Göteborgs Stads råd för funktionsrätt/GRF är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

1.1 Syfte

Rådet ska bidra till att säkerställa personer med funktionsnedsättnings mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning i staden.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

1.2 Uppgifter

I sin verksamhet ska Göteborgs Stads råd för funktionsrätt:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normal för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.
- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Särskilt främja möjligheten till inflytande för barn och unga som berörs av funktionsrättsfrågor.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör personer med funktionsnedsättning.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.
- Delta i utvärdering och eventuell revidering av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

1.3 Sammansättning

Under 2023 har rådet bestått av 19 ledamöter, varav 10 är från funktionsrättsrörelsen och 9 representerar politiska partier. Ledamöterna från funktionsrättsrörelsen företräder organisationer som har erfarenhetskunskap av svårigheter att röra sig, höra, se, tåla vissa ämnen samt bearbeta, tolka och/eller förmedla information. I rådet deltar även företrädare för följande partier: Vänsterpartiet, Moderaterna, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna, Demokraterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna. I rådet finns inga ersättare. Under mandatperioden 2023–2026 är kommunalrådet Marie Brynolfsson ordförande för rådet. Ordföranden och samtliga ledamöter utses av kommunstyrelsen.

Följande funktionsrättsorganisationer har varit representerade i rådet under 2023; Funktionsrätt Göteborg med medlemsföreningarna Rörelsehindrade Barn och Ungdomar Göteborg med omnejd, Lokalföreningen Göteborg i Personskadeförbundet, Autism distrikt Göteborg, Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet Göteborg, Strokeföreningen Västra Götaland, Svenska diabetesföreningen Göteborg, Synskadades Riksförbund Göteborg, FUB Göteborg för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning samt Göteborgs Dövas Förening.

På samtliga sammanträden har även Funktionshindersmannen och en samordnare från stadsledningskontoret medverkat. Dessa tjänstepersoner ingår inte i rådet.

2 Verksamhetsåret 2023

Göteborgs Stads råd för funktionsrätt inledde sitt verksamhetsår i augusti 2023. Under våren pågick nomineringsprocesser för att utse nya rättighetsbaserade råd för mandatperioden 2023–2026. Kommunstyrelsen fattade beslut om nya råd på sitt sammanträde 2023-06-14. Sammantaget har rådet sammanträtt fem gånger under 2023.

I början av hösten deltog merparten av rådets ledamöter på en heldagsutbildning för samtliga råd. Introduktionsutbildningen anordnades av rådssamordnarna på stadsledningskontoret.

Rådet har utifrån årets förutsättningar fullföljt sina uppdrag, med undantag för uppgiften att årligen anordna ett öppet möte. Barn och ungas rättigheter har beaktats i remissvar som rådet har lämnat. En ledamot från rådet deltar även i en referensgrupp för skolfrågor som grundskoleförvaltningen samordnar. Att främja möjligheten till inflytande för barn och unga tillhör ett av de identifierade utvecklingsområdena för 2024, se punkt 2.6.

2.1 Sammanträden

Göteborgs Stads råd för funktionsrätt sammanträder en gång i månaden. Under sammanträdena behandlas aktuella ärenden från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige samt andra strategiska frågor som rör personer med funktionsnedsättnings möjligheter att tillvarata sina rättigheter. Rådet fattar även beslut om förslag till remissvar och yttranden som arbetsutskottet eller andra arbetsgrupper har skrivit. Till rådsmötena bjuds relevanta aktörer in för att informera om eller ha en dialog med rådet i en specifik fråga.

Under 2023 har samtliga rådssammanträden utgjorts av hybridmöten. Närvaron vid sammanträdena har genomgående varit god.

2.2 Beredningsmöten

Samtliga sammanträden har förberetts av rådets arbetsutskott. Arbetsutskottet utses av rådet och består av ordföranden och vice ordförande som företräder politiska partier samt tre representanter från funktionsrättsrörelsen. Samtliga möten har genomförts digitalt.

2.3 Representation

Under året har rådet varit representerat i följande arbets- och referensgrupper:

- Referensgrupp Liseberg, sammankallande: Liseberg
- Referensgrupp skola, sammankallande: grundskoleförvaltningen.
- Färdtjänstens råd för funktionshindersfrågor, sammankallande: Stadsmiljöförvaltningen

2.4 Remisser

Under hösten 2023 har rådet svarat på följande remisser:

Remiss	Rådets ställningstagande
Stadsledningskontoret <i>Göteborgs Stads riktlinje för familjehemsvården för barn och unga</i>	Tillstyrker med kommentar
Kulturförvaltningen <i>Förslag till Biblioteksplan för Göteborgs Stad 2024–2028</i>	Tillstyrker med kommentar

2.5 Dialoger

Under 2023 har rådet haft dialoger med följande aktörer:

Aktör	Dialog
Funktionshindersombudsmannen, stadsledningskontoret	Information och samtal om Funktionshindersmannens årsrapport 2022 och kommande indikatorrapport
Ärende och utredning, stadsledningskontoret	Information och samtal om långsiktig styrning av Göteborgs Stads arbete med mänskliga rättigheter
Ärende och utredning, stadsledningskansliet	Remissdialog om <i>Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa</i>
Ärende och utredning, stadsledningskansliet	Information och dialog om fördjupad uppföljning av 6 planer inom mänskliga rättighetsområdet
Göteborgs stads brukarstödsnätverk	Samtal om brukarstödsnätverkets skrivelse <i>Tillgänglighet i staden</i>
Socialförvaltning centrum	Samtal om förvaltningens arbete med tillgänglighet utifrån synpunkterna i brukarstödsnätverkets skrivelse <i>Tillgänglighet i staden</i>

2.6 Utvärdering av rådets arbete

I samband med rådsrådet den 29 januari 2024 gavs rådsledamöterna möjlighet att utvärdera verksamhetsåret 2023. Nedan följer en sammanfattning av de synpunkter som framfördes på mötet.

Ledamöterna anser att rådsarbetet över lag har fungerat rätt så bra, även om rådet inte har hunnit ha så många sammanträden under 2023. Det finns en känsla av att fler förvaltningar och bolag känner till rådet nu än tidigare, vilket upplevs som positivt. Däremot uttrycker flera ledamöter att ledtiderna för att hinna besvara remisser och förankra svaren i rörelsen är för korta. Vidare framförs att remisser och presentationer som rådet ska ta ställning till ibland brister i tillgänglighet. Språket i program och planer beskrivs som svårbegripligt och handläggarnas presentationer syntolkas sällan.

Till skillnad från tidigare råd består den nuvarande sammansättningen av färre representanter från civilsamhället, vilket beskrivs som en stor utmaning. Rådsarbetet blir sårbart när färre från rörelsen ska driva arbetet och orka hela mandatperioden. Utifrån nuvarande antal ledamöter är det inte heller möjligt för rådet att täcka in samtliga svårigheter hos målgruppen, såsom ursprungligen var tanken. Vid flera sammanträden under hösten har ledamöter framfört önskemål om att ändra i rådets reglemente så att ersättare kan medges. Med tanke på att en

del ledamöter till följd av sin funktionsnedsättning har en varierande hälsa är möjligheten att kunna utse ersättare av särskilt stor betydelse för rådets medlemmar. Vidare konstateras att majoriteten av politikerna i det centrala rådet även sitter i funktionsstödsnämndens råd för funktionsstödsfrågor. Rörelsen uttrycker en oro över att det därigenom blir otydligt för verksamheterna vilka frågor som ska hanteras var. Samtidigt saknas representation från många andra nämnder i rådet som berörs av frågorna. I några andra nämnder och bolag finns lokala samverkansforum med rörelsen, men inte i alla. Av stadens program för full delaktighet framgår att samtliga nämnder och bolag i Göteborgs Stad ska arbeta för att förbättra tillgängligheten i sina verksamheter. Det är inte enbart en fråga för funktionsstödsförvaltningen.

Ett förslaget utvecklingsområde för 2024 är att öka engagemanget i rådet genom att bli bättre på att fånga upp och driva de frågor som rörelsen anser är prioriterade. Ett annat utvecklingsområde är att stärka barn och ungas möjligheter till inflytande.

2.7 Utvecklingsmedel inom funktionshinderområdet

Göteborgs Stad avsätter årligen medel till projekt eller annan tidsbegränsad verksamhet som syftar till att förbättra levnadsvillkoren för göteborgare med funktionsnedsättning. Kommunstyrelsen beslutar löpande om fördelning av medlen efter hörande av Göteborgs Stads råd för funktionsrätt/GRF som yttrar sig över ansökningarna utifrån sin samlade erfarenhetskompetens och mot bakgrund av fullmäktiges budgetmål. Stadsledningskontoret bereder ansökningarna inför beslut. Beviljade projekt följs upp av och slutredovisas till stadsledningskontoret.

Eftersom det föreligger oklarheter när det gäller både ansökningsförfarandet och uppföljningen av beviljade medel har rådets arbetsutskott beslutat att se över hanteringen av dessa medel. Tills frågan är utredd kommer inga ansökningar att beviljas. Under 2023 inkom en ansökning som av tidigare nämnda anledning avslogs.

Sökande	Ändamål	Ansökt belopp	Beslut
Teater Kattma	”Det är nu- eller aldrig” Ett undersökande arbete i samband med föreställningen ”Alla – eller ingen”	100 000	Avslag

2.8 Bilaga – Reglemente

Reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionsrätt

Inledande bestämmelser

§ 1 Detta reglemente träder i kraft 2023-01-01.

Ändringar i reglementet fastställs av kommunstyrelsen.

Genom reglementet har kommunstyrelsen utfärdat bestämmelser om rådets verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stads råd för funktionsrätt är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

Syftet med rådet

§ 2 Rådet ska bidra till att staden säkerställer personer med funktionsnedsättnings mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning i staden.

Rådets arbete utgår i huvudsak från följande internationella överenskommelser, författningar och styrande dokument:

- Förenta nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Diskrimineringslagen
- Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads råd för funktionsrätt:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normal för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.

- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Särskilt främja möjligheten till inflytande för barn och unga som berörs av funktionsrättsfrågor.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör personer med funktionsnedsättning.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.

Särskild uppgift

- Delta i utvärdering och eventuell revidering av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Rådets sammansättning

§ 4 Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning ska så långt det är möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen.

- Varje parti som ingår i kommunstyrelsen har rätt att utse en representant till rådet.
- 10 ordinarie ledamöter representerar civilsamhället genom de intressepolitiska funktionsrättsorganisationerna i Göteborg.
- Nomineringsförfarande för civilsamhällets representanter:

Förslag på ledamöter som är väl förtrogna med samtliga perspektiv inom området lämnas av föreningar verksamma i Göteborg som representerar personer med funktionsnedsättning. Föreningarna ska bedriva intressepolitisk verksamhet och uppfylla de grundläggande kriterierna enligt Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.

Rådet ska sammantaget ha kunskap om livsvillkor för personer med svårigheter att:

röra sig, höra, se, tåla vissa ämnen samt bearbeta, tolka och/eller förmedla information.

Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de sammantaget motsvarar reglementets intentioner om att råden ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering. Ledamöterna i rådet ska vara verksamma i Göteborg och representera civilsamhället.

Rådets arbetsformer

§ 5 Kommunstyrelsen utser förtroendevald ordförande i rådet.

Vice ordförande i rådet utses av största oppositionsblocket och andre vice ordförande väljs bland civilsamhällesrepresentanterna.

Rådet utser inom sig en beredningsgrupp med uppgift att bereda ärenden inför sammanträden samt att delta i planeringen av öppna möten. Rådets ordförande leder beredningsgruppen som därutöver bör utgöras av ytterligare en politisk ledamot samt tre ledamöter från civilsamhället.

Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden. Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden.

Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.

Rådets ordförande har det yttersta ansvaret för att rådets ställningstaganden kommer kommunstyrelsen tillhanda.

Rådet ska kunna sammanträda minst sex gånger per år.

Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.

För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvodet betalas av kommunstyrelsen.

Sammanträden protokollförs i stadens mall samt publiceras på stadens hemsida.

Samordning och stöd

§ 6 Stadsledningskontoret ansvarar för stöd till och samordning av rådet genom att:

- Ha en stödjande och konsultativ roll.
- Bistå med sakkunskap.
- Skapa förutsättningar för dialog inom rådet och för rådets dialog med stadens representanter och externa aktörer.
- Värna civilsamhällets oberoende roll som röstbärare.
- Hantera administrationen kring rådets arbete.

